

PARIZ, 9. septembra. V Montpel-
lierju je neki 15letni deček ustrelil
svojega alkoholu vdanega očeta, ki je
strahoval vso rodbino, ravno v tre-
nutku, ko je zopet enkrat ogrožal ma-
ter s samokresom.

Kongres Jugoslovanskih šumarjev

SPREJEMI IN INTERNO DELO. — OTVORITEV KONGRESA IN PREDAVANJA. — ORGANIZATORIČNE IN STANOVSKE ZADEVE. — EKSURZIJE.

Maribor, 9. septembra.

Jugoslovansko šumarsko združenje je letos združilo svoj letni kongres z vsedržavno strelsko tekmo v Mariboru, da se delegati in člani lahko udeležijo tekmovanja in da si obenem ogledajo tudi naše gozdove na Pohorju. Med tem, ko se je v soboto zvečer vršil občni zbor krajevne skupine za zasedanjem, upravnega in nadzorovalnega odbora ter delovnih sekcij, so s popoldanskimi, večernimi in nedeljskimi jutranjimi vlaki prihajali v Maribor posamezni člani s svojimi družinami. Pri včerajšnji otvoritvi kongresa v »Unionovi« dvorani so bili po približno 100 šumarih zastopani že vsi kraji naše države.

Zborovanje je otvoril in vodil podpredsednik glavne uprave, g. ing. Milan Lenarčič, ki je v lepih besedah orisal pomen kongresa ter pozdravil zastopnike? Nj. Vel. kralja, generala g. Živka Stanislavljeviča; min. šum in rud, gen. ravnatelja g. ing. Čmelika; velikega župana g. dr. Stareta; knezoškofijskega ordinarijata, stolnega prošta g. Mateka; g. oblastnega komisarja dr. Leskovarja, g. podžupana dr. Lj. polda, zastopnika češkoslovaških šumarjev g. dr. ing. Macka ter odposlanca raznih društev in časopisja. Vsi navzoči zastopniki oblasti, uradov in društev so na to želeli kongresu obilo uspeha, a najlepše in najtoplejše so bile brez dvoma besede odposlanca Češkoslovaške, ki se je v svojem pozdravnem govoru spominjal starih bratskih slovanskih vezi med češkoslovaškim in jugoslovanskim narodom. Brzojavne pozdrave so pa kongresu poslali številni odsotni člani iz vse Jugoslavije.

Druga točka dopoldanskega zasedanja so bila predavanja. Inž. Urbas je v temeljitem in obsežnem govoru orisal pomen kmečkih gozdov v naši oblasti. Omenil je, da pokrivajo naši gozdovi 281.746 hektarjev tal mariborske oblasti in so vsi brez izjeme v zasebni lasti malih, srednjih in velikih posestnikov. Največji del teh gozdov, 41% tvorijo iglavci, 15% listovci, ostalo so pa mešani, iglasti in listnati gozdovi. Pretežna večina, 67% odpade na kmečke gozdove do 50 ha, srednja gozdna posestva od 50—200 ha tvorijo 15% celote, večja od 200—1000 ha 6% in največja preko 1000 ha 15%. Največje posestvo meri 7421 ha. V vsej mariborski oblasti je poleg tega 1280 malih in večjih kmečkih žag. Predavanju g. ing. Urbasa je sledilo predavanje g. ing. Perušića o gozdovih v zapadni

Hrvatski, ki vsled starejših in novejših napak ne morejo nuditi takega vira dohodkov, kakor bi ga lahko. Največje težkoče tvori tu pomanjkanje vodnih sil za žage, pa tudi transport lesa iz gozdov do žag in železnice je težaven in predrag. Ob koncu je predavatelj izrekel željo, da bi se prihodnji kongres vršil na Sušaku, da bi se šumari lahko na terenu poučili o razmerah na zapadnem Hrvatskem.

Popoldne ob treh se je kongres nadaljeval in so prišle na vrsto organizatorične in stanovsko-strokovne zadeve. Popoldansko zasedanje je v prvi polovici vodil sam predsednik g. generalni ravnatelj ing. Vilim Čmelik. Tu so bila soglasno sprejeta in odobrena poročila glavne uprave in blagajne. Sledili so razni predlogi in resolucije, med katerimi je za nas najvažnejša resolucija, ki zahteva takojšnjo ustanovitev nižje gozdarske šole v Mariboru. Iz poročil in debat o priliki sprejemanja te resolucije je bilo posneti, da se bo ta velevažna ideja najbrže v najkrajšem času realizirala. Šola bo dveletna in organizirana po vzorcu vinarke in sadiarske šole, namenjena pa bo v prvi vrsti sinovom manjših in srednjih gozdnih posestnikov. Med ostalimi sklepi kongresa je omeniti še sledeče zahteve: dodeljevanje drv v blagu ali denarju vsem šumarjem; zabranitev nameščanja šumarjev, ki so tuji državljani, naših veleposestvih; izdaja Beg-Ružičeve knjige o gobah v srbohrvaščini; zabranitev nameščanja dnevnikačev v državni šumarski upravi; dodeljevanje pavšala šefom šumarskih uprav v mariborski, ljubljanski, splitski in dubrovniški oblasti itd. Istočasno je kongres tudi sklenil, da podari prirediteljem vsedrjavne strelske tekme krasen s srebrom okovan rog kot darilo za najboljšega lovskega strelca.

Pri volitvi nove uprave, ki je na to sledila, so bili zopet izvoljeni vsi stari odborniki. Pri eventualnih je omeniti še sklep, da se bo prihodnji kongres vršil prihodnje leto početkom septembra v Ljubljani, ako se bo tedaj vršila name-ravana gozdarska razstava, sicer pa koncem septembra na Sušaku.

Zvečer se je vršila v Gambrinovi dvorani družabna zabava s skupno večerjo, danes pa so udeleženci priredili skupni izlet na Falo in v Ruše, popoldne se udeležijo strelskih tekem v Radvanju, jutri pa si ogledajo naše gozdove in žage na Pohorju, pohorske planinske kočice in lepoto naše mariborske okolice, na kar se zopet vrnejo na svoje domove.

Mariborski in dnevi drobiž

Slaunostna otvoritev mariborske avtomatske telefonske centrale

Včeraj dopoldne je bila svečano izročena prometu nova avtomatska centrala. V prisotnosti predstavnikov civilnih, vojaških in cerkvenih oblasti je izvršil v okrašenih dvorani avtomatske centrale akt otvoritve pooblaščenec ministrstva javnih del, poštni ravnatelj gosp. Franc Gregorič iz Ljubljane. V imenu oblasti uprave pošte in telegrafa je govoril inž. Matevž Kolarič, šef tehničnega odseka g. Janko Bračko pa je razložil zgodovino mariborskega telefona od leta 1897., ko je Maribor dobil prvi telefon, pa do vključitve avtomatske centrale. Govoril je o borbi za avtomatsko centralo. V najznatnejši meri sta pripomogla s svojim vplivom uresničenju želja celokupnega Maribora takratni minister pošt in telegrafa g. Superina in inž. Osana. Posebej se je zahvalil govornik za prizadevanja županom mesta Maribora in drugim lokalnim činiteljem za izdatno podporo.

Župan dr. Juvan je govoril o težkah in razlogih, ki so montažo avtomatske centrale zavlekli za dolga leta. Konečno se je zahvalil v imenu vsega mestnega prebivalstva vsem onim, ki so s svojim vplivom zagotovili obsejnu

mestu, ki je v prvi vrsti navezano na dotok tujcev, instalacijo tako potrebne in moderne naprave. — V imenu velikega župana je pozdravil na slavlju zbrane funkcionarje vladni svetnik dr. Pfeifer, v imenu komisarja oblasti samouprave g. ravnatelj Gračner, v imenu trgovskega gremija veletrgovcev gosp. Weixl, za Zvezo industrijalcev ravnatelj Mirko Gorišek, v imenu obrtniškega Maribora in okolice pa g. Franjo Bureš.

Poleg govornikov so prisostvovali svečanosti tudi zastopnik komandanta mesta polkovnik Radanović, komandant vojnega okraja polkovnik Stojadinović, sreski poglavar dr. Ipavc, prvi državni pravdnik dr. Janežič, predsednik gostilničarske zadruge gosp. Oset in drugi.

Banketu, ki se je vršil nato v veliki kazinski dvorani, so poleg omenjenih prisostvovali še komandant mesta brigadni general g. Živko Stanislavljevič, vladni svetnik dr. Stare, podžupan dr. Lipold, predstavnik šumarjev inž. Čmelik, predsednik streljaške družine v Mariboru polkovnik Stanojlovič iz za SLD ravnatelj gosp. Klobučar.

Na banketu so govorili ponovno župan dr. Juvan, predsednik Udruženja šumarjev inž. Čmelik in šef tehničnega oddelka pošte in telegrafa inž. Kolarič, s čimer je bila svečanost zaključena.

„Volksstimmi“ v odgovor

»Volksstimme« me v številki z dne 8. t. m. napada, očitno pač radi tega, ker se je v mestnem občinskem svetu na novo izvoljeni autobusni odsek pod mojim predstvom energično poprijel dela, dasanira mestno autobusno podjetje in ga napravi rentabilnega. Jaz sem autobusni odsek vedno redno skliceval k sebi, le v času, ko sem nadomestoval vsled bolezni odsotnega župana, je vstopil v autobusni odsek moj namestnik, in je redne seje vodil podpredsednik odseka. Po vrnitvi župana sem prevzel spet posle autobusnega odseka, ki je v redu posloval, dokler ni bilo dela v tem odseku onemogočeno vsled nevalificiranih izpadov g. Bahuna. Da se omogoči spet redno delo v odseku, sem predlagal, da tovariši g. Bahuna pošljejo drugo osebo v odsek in sem bil pripravljen tudi mesto predsednika v odseku odložiti. Ta predlog pa ni bil akceptiran in je radi tega delo v odseku prestalo. Odločitve so prešle na druge kompetentne faktorje. Na novo konstituirani autobusni odsek se sestaja k rednim tedenskim sejam in sem se vseh teh sej udeležil, kar pa ne morem trditi o vseh ostalih članih odseka. Zakaj so bili g. Bahun in nekateri njegovi tovariši razrešeni funkcij mestnih občinskih svetnikov, meni ni znano. Gospodom okrog »Volksstimme« je prav dobro znano, da jaz nisem s tem upravnim aktom v nobeni zvezi. Sicer pa vem, da gospodje pri »Volksstimme« med seboj navajajo povsem druge razloge za ta upravni akt. V časopisu je pač bilo treba navesti osebo, o kateri merijo gospodje, da jo lahko brez neprijetnih posledic imenujejo. V ostalem pa sem mnenja, da je vsaj neokusno razpravljati o sanacijski akciji mestnega podjetja v časopisih, dokler ni delo zaključeno. Dosedaj še ni autobusni odsek napravil nobenih končnih reorganizacijskih zaključkov. Pri odločevanju pa itak sodeluje važni činitelj »Volksstimme«.

Dr. Lipold.

Poslovilni večer na čast g. Egonu Tancigu.

Udruženje narodnih železničarjev, podružnica Maribor priredi drevi ob 20. v restavraciji kolodvorske restavracije poslovilni večer premeščenemu tovarišu prometnemu šefu Egonu Tancigu. — Udruženje poziva članstvo, da se odhodniče polnoštevilno udeleži. Sodelovala bo godba »Drave« in njen pevski zbor.

Cvetje v jeseni.

Dijak Emilijan Šonc je prinesel v našo redakcijo vejico z jablane, ki je ponovno vzcvetela v dneh, ko že čutimo, da se poletje resno poslovlja od nas. Toda priroda je v ugodju gorkih dni in blagega podnebja obnovila drevju sokove, ki je poglajlo sveže brstje in cvet. —

Podpora mestne občine za strelsko tekmo.

Mariborski mestni svet je dovolil za državno nagradno strelsko tekmovanje, ki se vrši te dni v našem mestu, 2.000 Din podpore. —

Včerajšnja invalidska tombola

Je bila ena največjih, kar jih je bilo letos odigranih. Udeležba vseh iskalcev tombolske sreče je bila naravnost rekordna. Pričakovanje na 8 tombolskih dobitkov je bilo naravnost nervozno. Rezultat je bil sledeči: Kompletna spalna soba je razveselila srce nevesti gđ. Angeli Muškatelevi, prodajalki v Auerjevi klobučarni; nočni železnični čuvaj Josip Granduč je dobljen živalni stroj poklonil svoji boljši polovici. — Lepo žensko kolo je postalo last gđ. Marice Bogdanović, a viničarka Marija Ulblova iz Kamnice je kar žarela od veselja, ko ji je sreča prisodila kompletno gosposko kuhinjsko garnituro; radio-aparat je romal v Studence ter bo montiran pri g. Josipini Cetlovi, krojaškega mojstra soprog in Studencev; voz premoaga pa je odpeljal gostilničar Drago Dimnik iz St. Ilje. Seženj drv bo pozlmi grel Josipa Stumpfa, delavca pri Franzovem paromlinu, a 8. tombola — vrečo moke je dobila gđ. Anica Beraničeva iz Krčevine. — Mnogo drugih dobitkov je še bilo in sicer 490 praktičnih predmetov, a mnogo jih je odšlo nevoljnih ter razočaranih nad srečo opotečo. — Našim invalidom pa je ta tombola vrgla lepe denarce, ki bodo prišli v prid najbednejšim med bednimi.

»KARO« najboljši čevlji.

Razdelitev nagrad najboljšim strelcem.

Družabni večer, na katerem bo razglašen rezultat nagradnega streljanja ter bodo obenem razdeljene tudi nagrade, se bo vršil v soboto, 14. t. m. ob 8.30 zvečer v Unionski dvorani. Svirala bo vojaška godba. —

Karambol sredi mesta.

Včeraj okrog poldne je iz smeri od glavnega kolodvora privozil mestni škropilnik. Iz Frančiškanske ulice je pripeljal tedaj osebni avto kneza Windischgrätzja iz Konjic, dočim je istočasno v smeri od restavracije »Pri grozdu« privozil na dvokolesu privatni uradnik Joško Kavčič. Čeprav je vozil zelo previdno, je prišel pred avto kneza Windischgrätzja, ki je s sprednjim odbijačem zagrabil kolesarja. Kavčičevo kolo je bilo v trenutku popolnoma polomljeno, a Kavčiča je Windischgrätzov avto vlekel še 3—4 metre po tleh. Dobil je pri tem več zunanjih poškodb ter čuti tudi notranje bolečine. Prvo pomoč mu je nudil dr. Kac. Ponesrečenca so odpremili v domačo nego.

Preprečen beg iz življenja.

Sinoči okrog 10. ure se je pasantom čez dravsko brv nudi razburljiv prizor. Invalid I. K. iz Studencev se je na vodovodnem žlepu ob dravski brvi baš pripravljaj, da izroči svoje bedno življenje v naročje Dravinih valov. Ravno tedaj je k sreči prišlo mimo več pasantov, ki so z velikim trudom odvrnili obupanca od njegove namere ter ga spravili domov.

Tatvina dvokolesa.

Včeraj je neznan zlikovec ukradel dijaku Igorju B. dvokolo vredno 700 Din iz veže hiše št. 18. v Krekovi ul. O tatovih ni sledu. —

Policijska kronika.

Od nedelje na ponedeljek je bilo aretiranih pet oseb radi razgrajanja in kaljenja nočnega miru, dočim so vedrile v noči od sobote na nedeljo pri »Grafu« le sumljive oboževalke boginje Venere. Radi manjših prestopkov je bilo vloženih 18 prijav. —

Barvanje nohtov

Je najnoveša kaprica pariške mode. Parižanke barvajo nohte z barvo, ki je v skladu s toaleto. Novotarija bo brez dvoma v zadostni meri zaposlila dame, zlasti one, ki večkrat na dan menjajo svoje toalete. Drogisti imajo polne roke dela. Izmišljajo razne barve, kombinirajo kemikalije in sestavljajo razne pripomočke za poliranje. Tudi sredstva za odstranjevanje harv so na prodaj.

Nevaren potnik na Zeppelinu

Sele po pristanku »Groia Zeppelina« v Friedrichshafnu se je zvedelo, da je bila zračna ladja vsled neprevidnosti nekoga njenega potnika med vožnjo na Lakehursta v domovino, v največji nevarnosti. Ko je bil zrakoplov sredi nad oceanom, je prišel ameriški dopisnik Lickald v pralnico, kjer je na svojo veliko presenečenje ugotovil, da je bila kabina napolnjena z dimoni od cigar. Uvedena je bila takoj preiskava in je potnik Hogg takoj priznal, da je bil v pralnici, kjer je pokadil eno cigaro. Hogg, ki je spravil s tem zrakoplov in vse potnike v največjo nevarnost, je moral potem privoliti v preiskavo, tekmo karere so mu odvzeli eno cigaro in vžgalnik. Podobni dogodki pa se v bodoče ne bodo mogli več ponavljati, ker dobe novi zrakoplovi posebno izolirano kabino za kadilce, v kateri bo mogoče kaditi po mili volji in brez vsake nevarnosti.

Dobrotnik človeštva

Angleški bakteriolog prof. Lenart Hill je izjavil te dni v svojem govoru v Lowestoffu, da so iznašli strupen bacil, ki ga je z lahkoto mogoče kultivirati in od katerega bi en sam gram kot suh tok sin zadostoval, da umori nad milijon ljudi. Toksin že učinkuje, ako se vdihava, ali ako pade v obliki prahu na oko. Profesor Hill je končno poudarjal, da je res že skrajni čas, da se preneha trati denar za vojno oboroževanje, ki postaja vedno bolj brez pomena. Kaj pa bodo mogli napraviti proti letalu, ki bi spuščalo tak strup na mesta in pokrajine?

Dvajset let med mornarji

SPOMINI MLADE IVANKE. — Z MORNARJI V ŠIRNEM SVETU. — POLJUB, KI SLADI ŽIVLJENJE. — ČESA BI NE SMELA VEDETI NOBENA ŽENSKA. ZAKONI PRIRODE.

Vzgoji otrok, zlasti pa vzgoji deklic, posvečajo starši vedno več pozornosti. Glede načina vzgojevanja pa so udomačene razne metode in vprašanje, ali naj se dekleta odgajajo strogo pod nadzorstvom, ali pa v popolni svobodi, še dolgo ne bo rešeno. Starši si tarejo glave, ali naj hčerke vzgajajo kakor moške, z njimi skupaj, ali po strogo ločeno. Kakorkoli so starši odločili, vedno so stori umno, kar dokazuje, da so vse vzgojne teorije odveč. Običajno je, da se dečkom posvečajo v večji meri očetje, dekletom pa matere.

Vsekakor je prav zanimivo čitati spomine mlade Ivane Lowell, ki je 20 let živela med moškimi in sicer med moškimi, ki so najmanj priporočljivi za vzgojo dekleta, med mornarji.

Ivana Lowell je izdala svoje spomine pod naslovom »Miss Lowell kot mornar in med mornarji.« v katerih prikazuje prav pestro življenje mornarjev, njihove radosti in trpljenja, njihove pustolovščine in tragedije.

Nikdar se ni vpraševala, ali je imel oče prav, ko jo je takorekoč odtrpal z materinskih prsi in jo odnesel na svojo ladjnico, kateri je poveljeval. Mornarji so ji bili tovariši, morje razvedrilo, a prostrani svet šola. Njej se je zdelo, da je življenje vseh deklet tako, da morajo v mladih letih na ladje med mornarje. Čutila je, da je njen oče človek, ki »triva pod surovo zunanostjo dobro in blago srce. Znal si je zagotoviti podložnost posadke, pomanjkanje nežnosti pa je opravičeval s potrebo discipline, ki je najnujnejši pogoj dobre mornarice.

Tako je Ivanka postala pravi mornar, brez nežnosti in brez strahu. Lezla je po jamborih, privezovala vrvi, upravljala s krmilom in se hranila z mornarsko hrano, kakor njeni zagoreli tovariši. Očeta je smatrala samo za svojega poveljnika,

ki je ukazoval. Navadila se je na romantičnost širnega sveta, neznanih otokov, ožganih in mišičastih ljudi, tako ča nihče izmed mornarjev ni čutil, da se nahaja med njimi ženska.

Ko je sveža in čila Ivanka postala starejša, jo je oče hotel zaupati materi, toda dekle je pobegnilo iz gorkega naročja v zaščito očetove strogosti. Oče je moral popustiti, kajti dekle je hotelo na morje. Bil je celo zadovoljen, kajti navedil se je na strumnega mornarja Ivanko. Kmalu za tem pa se je v Ivanki vzbudila želja po življenju. Na enem izmed južnih otokov je prisostvovala plesu deklet, ki so s čari svojih teles osvajale mladeniče, godne za ženitev. Po plesu so si mladeniči izbrali med plesalkami svoje žene in jih odvedli na domove. Od takrat se je Ivanka nenadoma spremenila. Neprestano so jo mučila neznana čustva, ki si jih ni znala tomati. Prijetilo se je celo, da jo je eden izmed mladih mornarjev poljubil, a je kasneje zapustil brod, ker je ljubil dekleta in vedel, kam bi vodila ljubezen med svobodnima mornarjema.

Ivanka je ostala sama. Kratkočasila se je z napornim delom, toda mornarja, čegar poljub ji je neprestano trepetal na svežih ustnih, ni mogla pozabiti. Tudi takrat ne, ko je živela na kopnem, ker se je očetova ladja potopila. Ostala pa je odporna in značajna kakor sta jo vzgojila strogi oče in prostrano morje. Vendar je zagoreli obraz polagoma pridobivali na ženskosti, kar je po dvajsetih letih opazila sama, ko se je prvič videala v ogledalu. Njen oče si je na morju vedno dejal: »Ivana ne sme vedeti, da je lepa.« — In tega tudi ni vedela, dokler ni v mestu občutila, da se na njej ustavlja oči vseh mladeničev.

Mornar Ivanka je končno krenil po poti, ki mu jo je ob rojstvu prisodila priroda.

Najnovejši izumi

KUHANJE BREZ OGNJA. — APARAT ZA BRITJE. — REGULATOR ZA GRAMOFON.

Človeški duh nikoli ne miruje; neprestano išče novih možnosti za razvoj in napredek, posebno v tehniki. Dan na dan iznajdejo bistre glave nekaj novega, a ogromna večina teh izumov ostane pozabljena. Bodisi, da so ti izumi premalo praktični, bodisi da ne pomenjajo velikega napredka, ali pa da izumitelji ne najdejo denarja, da bi jih uveljavili in spravili v življenje. Kljub temu pa je številno praktičnih izumov, ki ohranijo svojo veljavo in se po vsem svetu razširijo, še vedno veliko. Leto za letom vidimo na vselejmihi nekaj pomembnih novotarij.

Tako spada med zelo važne novejšie izume kuhanje z ultravioletnimi žarki. Nedavno v Nemčiji izvedeni poskusi so namreč ugotovili, da jedi, katere se pripravijo s pomočjo ultravioletnih žarkov, ni treba kuhati na ognju, da pa razen tega ohranijo mnogo več za prehrano potrebnih vitaminov. Ako se ta izum razširi in prilagodi praktičnim vsakdanjim potrebam, potem bo odpadlo vse dosedanje naporno kuhanje na štedilnikih, ki je za gospodinj, posebno pa v vročem poletnem času naporno in neprijetno.

Na Angleškem so iznašli pred kratkim nov aparat za britje, ki se odlikuje od dosedanjih po tem, da ima šest rezil, ki se izmenoma uporabljajo in je vsled tega vedno mogoča kontrola, kdaj in kolikokrat je bilo to ali ono rabljeno in kdaj ga je treba zamenjati z novim ali na novo nabrusiti.

Ing. Maykemper v Frankfurtu je izumil pripravo, ki regulira igranje na gramofon tako, da se vsak komad poljubno ponavlja, ne da bi bilo treba pri tem aparat na novo navijati ali pa prelaziti iglo. Ta iznajdba je za uporabljivost gramofona zelo velike važnosti in bo razveselila posebno tiste, ki na gramofonsko glasbo plešejo.

Poleg teh iznajdb pa poroča svetovno časopisje tudi o iznajdbi dežnika, ki ga bodo ženske lahko nosile v ročni tor-

bici, o iznajdbi avtomatičnega fotografičnega aparata v ženski torbici, o novem mehničnem glasbilu skladatelja Edmunda Moislja itd.

Ukinitve najplodnosnejše obrti v Yucatanu

Ameriško časopisje poroča iz Meksiko Citya, da je meksikansko vrhovno sodišče razveljavilo ženitovanjski zakon, ki ga je pred leti uzakonil parlament države Yucatan. Od ločitev meksikanske vlade je izzvala v Združenih državah veliko senzacijo, ker je Yucatan postal za vse one, ki niso prenesli zakonskega jarma, pravo pribežališče. Yucatan je bil obljubljen dežela, kamor so hodili tisoči in tisoči nezadovoljnih možev in žena, kakor na božjo pot. V nekaj dneh so pridobili za relativno male denarje popolno svobodo, radi česar je dežela zaslovela po vsem svetu. Tekom let pa se je razvila v tropskem kotičku prava obrt za razdiranje zakonskih zvez. Tamkajšnji odvjetniki so služili ogromne denarje. Da bi si povečali klijentelo, ki je sicer ni manjkalo, so razpošiljali po vsej severni Ameriki prospekte s točnimi pogoji o obveznostih za pridobitev pravic za ločitev zakonov. V Yucatanu so samo lani ločili nič manj kakor 7000 zakonskih parov.

Trgovski duh.

Stari Popper je radi trgovskih neuspehov napovedal konkurz, kar ga je gnalo v prerano smrt. Zadel ga je kap.

Pri pokopu je duhovnik govoril ganljive besede pokojniku v slovo. Med drugim je dejal: »Z njegovo smrtjo smo mnogo izgubili.« Moizes pa je s komolcem sunil Izaka in zašepetal: »Tega nisem niti vedel, duhovnik torej tudi?«

Sport

ISSK MARIBOR:SK ŽELEZNIČAR 2:1 (0:1).

Včeraj sta »Maribor« in »Železničar« odigrala v Ljudskem vrtu finalno pokalno tekmo v mariborskem okrožju, ki ni nudila igre, ki se je pričakovala od sicer dobrih protivnikov. Po prvih trenutkih, ki so potekali v premoči »Maribora«, se je razvila borba brez smisla, brez tehničnih kvalitete in kombinacijskih potez. Le redki so bili momenti, ki so navdušili maloštevilno publiko. »Maribor« greši vedno v tem, da ne izkorišča svojih prednosti, kakor tudi niti slabih strani protivnikov. Včeraj je bila slabša desna stran napada stalno preobložena, dočim je boljša leva stran pavzirala v pomanjkanju žoge. Krilska vrsta je bila slaba, v obrambi pa se je odlikoval Koren I., ki sicer nima čistega strela, a je tem bolj izdaten.

»Železničarji« so bili spričo slabe igre »Maribora« povsem enakovredni. Odlikovali pa so se v obrambi, dočim v napadu nimajo izrazitih moči. Frangeš je bil koristen, kakor vedno.

Sodnik g. dr. Planinšek je bil strog, a je favoriziral »Železničarje« s tem, da je bil njim v prilog popustljivejši. Tokrat tudi ni videl vseh od side pozicij.

MEDKLUBSKI TENIŠKI TURNIR SK CELJE : SK MARIBOR.

Včeraj se je vršil na prostorih ISSK Maribora medklubski turnir med navedenimi kluboma, ki je končal v razmerju 7:6 v prid gostom. Celjani so pokazali od zadnjega srečanja z »Mariborom« velik napredek, vendar poraz »Maribora« ni tako nečasten, kajti domačini niso nastopili v najboljši postavi. Dame, ki so bile klubu najmočnejša opora, so nadomestile mlajše moči, dočim so Celjanke pokazale zelo dobro igro in obetajo postati ponos v slovenskem teniškem sportu. Gospodični Slavka Pokolj in Elza Serbec sta presenetili in tudi odločili izid turnirja v korist svojega kluba.

Rezultati so naslednji:

Gospodje posamič:
Gosparin - Burger 6:2, 6:2 za M.
Roglič - Murko 6:1, 6:0 za M.
Jirovšek - Borlak 4:6, 6:4, 6:4 za M.
Kopušar - Voglar 6:4, 6:3 za C.
Burger - Mandil 6:1, 6:3 za C.
Toplak - Loos 6:3, 6:1 za C.

Dame posamič:
Pokolj - Hribar 3:6, 6:4, 12:10 za C.
Serbec - Berec 6:1, 7:5 za C.

Gospodje v dvoje:
Roglič-Loos : Kopušar-Burger
6:3, 2:6, 6:4 za M.
Gosparin-Poš : Oberlintner-Toplak
7:5, 6:3 za M.
Burger-Borlak : Voglar-Babic
3:6, 6:3, 6:4 za C.

Mešani pari:
Gasparin-Berec : Burger-Serbec
6:0, 6:2 za M.
Kopušar-Pokolj : Roglič - Hribar
4:6, 6:4, 6:2 za C.

Gostje Mariborčanov so ponovno morali čutiti neprijetnost nedostatkov igrišč, ki nimajo niti garderobe niti kopalnice. Njih kritika je povsem upravičena in ni čuda, da neradi prihajajo k nam. Kdo bo gradil garderobe, ko se mu neprestano preti z odvzetjem prostorov. Kdo bo pospeševal tujski promet na svoj račun, ko mu ravno poklicane oblasti mečejo pole na pod noge, mesto da bi ga z vsemi sredstvi podpirale v delovanju. Pri Celjanih je sport našel razumevanja v vseh krogih. Sredi parka je občina sama uredila tri teniška igrišča in zgradila zidano garderobo, pri nas pa preganjajo ono peščico ljudi, ki s sportno propagando direktno pospešuje tujski promet, o katerem toliko govore v našem mestu ob vsaki priliki. Malo več doslednosti bi se pač lahko pričakovalo.

Borbe za državno prvenstvo.

V tekмах za državno prvenstvo sta zmagala kakor se je pričakovalo, »Hajduk« in »Jugoslavija«. »Haške«, ki je bil vso tekmo v premoči, je podlegel »Hajduku« v razmerju 2:1, dočim je »Gradjanskega« odpravila »Jugoslavija« sigurno s 4:0. Včerajšnja rezultata sta definitivno zagotovila »Hajduku« prvo, Gradjanskemu pa zadnje mesto v tabeli.

Češkoslovaška:Madžarska v Pragi 1:1 (1:0).

V tekmi za evropski cup sta Češkoslovaška in Madžarska igrali neodločeno, s čemer so se izgledi Italije povečali. Odločila pa bo tekma Madžarska - Italija v Budimpešti.

Mariborski Rapid v Gradcu.

Mariborčani so v prvi tekmi premagali Kastner & Oehler v razmerju 2:0, v srečanju s »Sturmom« pa so podlegli v razmerju 1:0. Porazu je prispeval pristranski sodnik.

Japonske filmske igralke

Kakor na Kitajskem, tako je bilo tudi na Japonskem dolga stoletja prepovedano ženskam nastopati v gledališču. Ženske vloge so v japonskih gledališčih igrali preoblečeni in našminkani moški. Razvoj moderne civilizacije je pa naposled premagal tudi to stoletno tradicijo, kateri je poslednji temelj izpodnesel film. Sprva so japonski kinematografi predvajali samo evropske in ameriške filme, toda le prekmalu so spoznali, da se bodo mogli razviti popolnoma samo tedaj, če si bodo ustvarili lastno filmsko industrijo. Vendar so prvi japonski filmi, ki so bili posneti pred in med svetovno vojno bili še brez ženskih protagonistov. Šele po l. 1918 so japonska filmska podjetja pričela iskati ženske moči. Uspeh je bil izredno velik. Izkazalo se je, da so Japonke zelo dobre filmske in sploh gledališke umetnice.

Tako je danes na Japonskem domača filmska produkcija močno izpodrinila proizvode Evrope in Amerike ter ima celo vrsto odličnih filmskih »zvezd«, ki jih japonska javnost visoko ceni. Kljub temu se v mikadovi deželi z velikim uspehom še vedno predvajajo tudi filmi belopolnih. V Tokiju, glavnem mestu Japonske, je danes krog 30 kinematografov in med temi jih je samo 10, ki predvajajo izključno samo domače filme. Zanimivo pa je pri tem, da kinematografov na Japonskem širše občinstvo skoraj ne poseča; obiskovalci so večinoma iz premožnejših in inteligenčnih slojev.

Dočim je pa kinematograf v Evropi in Ameriki prekinil vsako zvezo s staro gledališko tradicijo, ji je na Japonskem ostal zvest. Japonci so bili kakor stari Grki navajeni dolgih predstav v gledališčih, zato so tudi predstave v kinematografih vsaj še enkrat daljše, kakor pri nas. Predstave v Tokiju, ki se pričnejo ob 1 uri popoldan, se končajo šele ob 5 uri, one, ki se pričnejo ob sedmih zvečer, ob desetih ali celo enajstih. Temu primeren je tudi program: najprej se predvaja tedenska kronika, potem pridejo na vrsto krajše komedije in burke in šele naposled se predvaja glavni komad, drama ali tragedija. Tako imajo obiskovalci priliko, da se pri isti predstavi nasmejejo in najočejo.

Ustreljena ali ne?

Pred nekaj dnevi so našli v bližini Bordeauxa ob obali francoski ribiči neko popolnoma onemoglo žensko v premočeni obleki. Povedala je, da je bila z nekim italijanskim parnikom na potu v Genovo in da je o priliki silnega viharja padla v morje. Zatrjuje, da se piše Gloria Alister in da je angleške narodnosti. Toda ribiči in policija, ki je bila takoj obveščena o dogodku, pa v te podatke niso verjeli. Še predno je bilo mogoče izvršiti nadaljne poizvedbe, je prišel oddelek orožnikov, ki je odvedel neznanco s seboj. Orožniki so mnenja, da gre za neko kaznenko, ki je bila 12 let zaprta in je pred kratkim ušla. Po narodnosti bi bila Rusinja in registrirana za Adamsonovo.

Francosko časopisje se zanima za slučaj z največjo intenzivnostjo. Stvar je zanimiva tembolj, ker izražajo listi domnevo, da gre v tem slučaju za znano veliko plesalko Mato Hari, pustolovko in vohunko, ki je bila med vojno radi vohunstva v prid Nemčije baje ustreljena v Parizu. Že ponovno so se namreč pojavile vesti, da je bila Mata Hari sicer pač obsojena na smrt, vendar pa kazni ni bila izvršena, temveč so znamenito in zapeljivo plesalko po protekciji njenih visokih prijateljev zaprli kot politično jetnico v utrdbo H. pri Bordeauxu.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodevinski roman iz starih Benetk 162

Načelniki skupin so segli zopet po svojih plamenicah, nadelali si krinke na obraze in zapustili kripto.

Zavladala je globoka tema. Preteklo je kake pol ure; ves ta čas je policijski načelnik neumorno obračal v svojem duhu vprašanje:

»Zakaj me je Roland Kandiano privedel sem? Zakaj sem moral prisostvovati zadnjemu dejanju te strašne zarote?»

A nenadoma se je pojavila bleda svetloba.

Mož, ki je že prej vodil Rolanda, je stopil v kripto, s slepico v roki.

Kakor ob svojem prihodu, je tudi zdaj pritisnil na skrito pero. Plošča se je premaknila. Roland je stopil iz grobnice prvi, za njim policijski načelnik, in kot zadnji Skalabrino.

Vrnili so se po stopnicah navzgor ter dospeli v ladjo katedrale.

Gvido Džennaro, še ves omamljen od prizora, ki mu je pravkar prisostvoval, je ves drhtel od vroče radosti — radosti umetnika, ki nenadoma zagleda pred seboj umotvor v najvišji popolnosti. Nikoli doslej se v svojih naimelejših policijskih sanjah ni drznil misliti, da bi se mu kdaj ponudila tako krasna prilika: prava pravcata zarota, ki stoji tik pred odločilno uro, on pa drži vse nitke v svoji roki. Treba mu je reči le besedo, da reši dožo, državo in republiko ter postane takorekoč čez noč najslavnejša oseba v Benetkah.

Zalotil se je, da si mane roke od veselja.

»Prekrasno!« je vzklikal v svojih mislih. »Čudovito! Benetke, čeprav so že od pamtiveka skrivnostno pribežališče zarotnikov, vendar še ne pomnijo take zarote! Generalni kapitan, admiral! Vsi veliki dvorni dostojanstveniki! Vsi so poleg! Vsi — razen mene, ki bom rešil republiko!«

Ko je prišel v svojih mislih do semkaj, je zapazil, da sta njegova vodnika, ali bolje, tista dva, ki je bil on njiju jetnik, obstala, in da se je z njima vred mehanično ustavil tudi on.

Dvignil je oči in pogledal okoli sebe.

Videl je, da stoji za glavnim oltarjem Svetega Marika, pred njimi pa sedi resnobno in molče šest mož v polkrogu, ki se zde, da so čakali nani.

Poleg njega je stal Skalabrino.

In dva koroka dalje Roland Kandiano.

Tri sveče so bile prižgane in so svetile temu čudnemu prizoru.

Globina ogromne stavbe je bila temna; v njegovem mraku so se videli samo visoki stebri, ki so izginjali tam zgoraj proti nevidnim obokom.

Tisto čudno molčanje, ki polni velike, a prazne prostore, molčanje, v katerem pozorno oko ne sliši ra-

zen svojega lastnega brnenja, je pretreslo načelnika beneške policije.

»Kakšen nov prizor se pripravlja?« je mislil sam pri sebi.

Počasi, po vrsti je študiral šestorico mož, sedečih v polkrogu.

Obrazi so jim bili zarjaveli od življenja pod milim nebom; oblečeni so bili napol vojaško. Iz pasov so jim lesketali ročaji samokresov in gola rezila bodal.

Njegove oči, nekoliko preplašene, so se povesele k tlom.

Ob znožju šestorice, sredi polkroga, je zagledal na kamnatem tlaku podolgovat zaboj čudne oblike.

»Kaj je to?« je vprašal nehote na glas.

»Tvoja krsta!« je odgovoril neki glas.

Gvido Džennaro je začutil, kako ga je izpreletel tisti mrz, ki se bliskoma dvigne od pete proti zatilniku; prebledel je kakor vosek.

»Poveljniki gorovja,« je zdajci izpregovoril Roland, in njegov glas je zvenel pod oboki Markove katedrale s tako svečanim, zamolklim odmevom...

»Sestanek, napovedan vam na Olivolskem otoku, se bo vršil tukaj. Varni smo popolnoma. Preden pa izpregovorimo o svojih zadevah, vas prosim, ker smo zbrani v zadostnem številu, da najprej sestavite sodišče, ki bo sodilo tega človeka.«

»Antonio nas je obvestil,« je izpregovoril nato eden izmed mož. »In, vidite, poskrbeli smo za slučaj, da bi bil ta gospod obsojen.«

Pri teh besedah je pokazal po vrsti Rolanda in Džennaro na krsto.

Antonio je bil tisti, ki je privedel Rolanda v cerkev ter odondot v kripto in v grobnico.

Tisti, ki je pravkar govoril, je povzel:

»Kaj je zakrivil obtoženec? Kdo ga toži?»

»Jaz,« je dejal Roland.

»Govorite, mojster; poslušamo vas in bomo sodili z vso pravičnostjo in neodvisnostjo, kakor velevalo zakoni gorovja.«

»Moja obtožba,« je dejal Roland, »obstoja v eni sami besedi: ta mož je Gvido Džennaro, poveljnik beneške policije.«

Šestorica sodnikov je pogledala lažibarkarola brez vidne radovednosti.

»Ali je to dokazano?« je vprašal tisti, ki je govoril prej.

»Prišel je nocoj na Olivolski otok,« da bi me aretirali. »Ali ni tako Gvido Džennaro?»

»Res,« je dejal policijski načelnik. »Toda s tem, da sem vas skušal aretirati, sem vršil samo dolžnost, ki mi jo nalaga moja služba.«

»Torej popolno priznanje,« je povzel sodnik z mirnim in rezkim glasom, kakor prej. »Zato ni treba siliti dalje v obtožbenca; preostaja nam samo, ravnati z njim po zakonih gorovja.«

Vstal je.

»Gvido Džennaro, je nadaljeval, vaša služba vam velevala zasledovati nas, ki sanjamo o neodvisnosti in svobodi za naš zaslužni narod. Napovedali smo boj benečanski družbi, ki jo vi tukaj predstavljate. Vaš zakon hoče smrt vsakogar izmed nas, ako pade v vaše roke. A naš zakon je tak, da vas smatra za neprijatelja in vas obsoja na smrt.«

»Prosim za obtoženca pravice, da se zagovarja,« je dejal Roland.

Šestorica sodnikov je začudeno pogledala Kandiana.

»Dobro! Naj govori!« je dejal tisti, ki se je zde po vsem videzu, da je predsednik. »Ali ste slišali, Gvido Džennaro? Smatramo vas za neprijatelja, ker smatrate vi nas za neprijatelje; obsojamo vas na smrt, zato ker bi tudi vi obsodili na smrt slehernega izmed nas, ki bi ga prišli. Naš dragi in spoštovani gospodar, on, ki nas je dvignil iz nevednosti in nas poučil o zmislu stvari in življenja, pa vam hoče dati možnost, da se zagovarjate. Zagovarjajte se torej, ako se morete. In poizkusite nas prepričati, da ni prav, če vam vzamemo življenje. Ako se vam posreči, ste rešeni. Govorite, zakaj poslušali vas bomo s pravičnostjo in nepristranostjo.«

»Vi niste sodniki,« je dejal Džennaro.

»Ali so mar tisti, ki nas obsojajo?»

»Da; kajti oni sodijo v imenu naših zakonov.«

»In mi sodimo v imenu naših. Vi sodite z merilom laži in krivice, vi kaznujete šibke in uboge, oproščate pa bogataše in mogotce; naš zakon po pomeni življenje, pravico do življenja za vsakogar, pravico do sreče za vse, kar živi. Vi postavljate sodnike. Odkod imate pooblastilo, če ne sami od sebe? Ne čudite se torej, da smo mi postavili sodnike istotako iz svoje lastne sreče.«

Policijski načelnik je strmeč poslušal te besede, izgovorjene z nekako trdnostjo, ki ni bila brez veličine.

»Naj bo,« je dejal, sodniki ste. In če sodite po pravici, me ne morete obsoditi za to, ker sem vršil svojo dolžnost.«

»Pod to svojo dolžnostjo razumete vi dolžnost, ubijati bližnjega, ali tirati ga v ječo in ga izročiti krvniku.«

»Ne svojega bližnjega, nego tistega, kdor napade red človeške družbe.«

»To je, tistega, kdor napada vas. Torej je tudi naša dolžnost, umoriti vsakogar, kdor napada nas.«

»V tem slučaju,« je dejal Džennaro, »ste vi, ki se hvalite, da ste pravičnejši misli, nego mi, v vseh rečeh podobni nam samim.«

»Res je; dasi so naši cilji različni, naša sredstva so vendarle ista: sredstva boja.«

»Če je tako, bi se zamen poizkušal braniti. Vaš volni jetnik sem, s tem je vse povedano. Storite z mano, kar hočete; jaz ne rečem ničesar več.«

Džennaro je povsili glavo.

Tako blizu smrti ga je jel zapuščati pogum, ki ga je podpiral do tiste minute...

Mali oglasi, ki vsebujejo posredovanje in socialne namene oblikovani: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Želimo, dopisovanje in oglaševanje: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Dva dijaka

sprejem na stanovanje in hrano v sredini mesta. Orožnova ulica 2 desno. 2191

Učenka za belo perilo

se sprejme: Atelje Olga Rupnik, Slovenska ulica 20. 2189

Naznanilo preselitve.

Vljudo naznanjam, da sem preselil mizarstvo delavnico iz Tržaške ceste 63 v Linhartova ul. 4. Se najtopleje priporočam tudi za nadalje. Železinger Konrad, mizar, Maribor, Linhartova ulica 4. 2190

Zaloga D. M. C.

volna, svilna bombaž za ročna dela in pletenje, Josip Šerec, Maribor, Aleksandrova cesta 23. 2125

Za šolo!

aktivke, torbice, nahrbtniki, ročne torbice, dežniki, Josip Šerec, Maribor, Aleksandrova cesta 23. 2126

Opremljeno sobo s kopalnico

blizu parka oddam s 15. septembrom, samo boljšemu gospodu. Kamniška cesta 5, pritličje (Pavlič). 2187

Kanaček s številko na nogi

se je zatekel. Vprašati: Župevc, Jezdarska ul. 8 III. objekt, vrata 11. 2188

Soba,

lepo meblirana in snažna, se odda boljši osebi, Stritarjeva ulica 5 I. 2135

Dijaka

nižješolca iz dobre hiše sprejme profesorjeva vdova. Razlagova ul. 25 II. 2125

Plačilna natakariča

želi službo. Cenjene ponudbe na »pravo Večernika« pod šifro: »September«. 2148

Iščem za mojo hčerko,

dijakinjo, stanovanje s celo oskrbo (po mogočnosti lastno sobo in uporabo glasovirja) blizu učiteljskega. Cenjene ponudbe z označeno ceno na naslov: Ambrož, Krško. 2171

Nikjer v Mariboru

ne dobite **kravat** vseh vrst po tovarniških cenah od Din 4.— do 95.— kakor v

specijalni trgovini

kravat 1859

v Vetrinjski ulici 24

MEDO

1/4 12

KAVA

Izučena gostilničarka

vzame na račun ali v najem gostilno. Informacije daje M. Perko, Maribor, Betnavska cesta 45. 2138

Šolske torbice,

aktivke, nahrbtnike v največji izbiri in po najnižjih cenah priporoča Ivan Kravos, Aleksandrova cesta 13. 2162

Zgubila se je lovska psica,

bela s črnimi pegami, zelo mlada, brez ogrljaka; pripelje naj se na naslov prof. Laverigne, Kosarjeva 41, proti nagradi. 2186

Iščem sobo

v bližini koroškega kolodvora. Grem najraje kot sostanovalec. Eventuelno tudi s hrano. Ponudbe na upravo lista pod: »Sostanovalec«. 2167

Oglejte si veliko zalogo novih

MODNIH LISTOV

za jesen in za zimo

v Knjigarni Tiskovne zadrage v Mariboru, Aleksandrova 13

OLSKE KNJIGE

kupujte le v knjigarni

TISKOVNE ZADRUGE

v MARIBORU
ALEKSANDROVA C. 13